

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Liceum Ogólnokształcącego

im. Jana Pawła II

w Nadarzynie

na rok szkolny 2023/2024

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016.r – Prawo oświatowe
2. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich
8. Ustawa Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
10. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
12. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
13. Konwencja o Prawach Dziecka.

WSTĘP

Potrzebujemy dzisiaj wychowania i edukacji wspierającej uczniów w byciu innowatorami zdolnymi do angażowania swojej wyobraźni i kreatywności w tworzeniu nowych rozwiązań dla społeczeństwa. Potrzebujemy wychowania i edukacji kształtujących w uczniach umiejętność wpływania na własne wybory związane z nauką, życiem szkoły oraz wszystkimi innymi obszarami życia codziennego. Musimy i możemy tworzyć kulturę zaufania w naszych szkołach i społecznościach, która to kultura opiera się na: docenianiu, wspieraniu i współpracy.

W nowoczesnej profilaktyce szkolnej, odchodzi się od zorientowanej na czynniki ryzyka profilaktyki defensywnej, polegającej na interwencji i kontroli. Nowa koncepcja to profilaktyka pozytywna, wywodząca się z nurtu psychologii pozytywnej. Profilaktyka pozytywna koncentruje się na odkrywaniu i wzmacnianiu zasobów i potencjału jednostki oraz odkrywaniu i wzmacnianiu zasobów i potencjału bliskiego środowiska rodzinnego i szkolnego. Równolegle uwzględnia się założenia profilaktyki zintegrowanej, która wskazuje wspólne źródło powstawania różnych zachowań problemowych młodzieży. W programach opartych na założeniach tego typu profilaktyki, ważne jest koncentrowanie się na istotnych dla danego wieku rozwojowego zagadnieniach, które uruchamiają określone zachowania. Celem działania jest nie tylko to, żeby młody człowiek nie podejmował pewnych zachowań, ale też żeby dokonywał właściwych dla swojego zdrowia i życia wyborów.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą, mające największy wpływ na ujawnianie się problemowych zachowań oraz zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży to:

1. przemoc rówieśnicza,
2. odrzucenie przez rówieśników,
3. słaba więź ze szkołą,
4. brak kontroli nad swoim zachowaniem,
5. destrukcyjna grupa rówieśnicza,
6. niepowodzenia szkolne.

Czynniki chroniące, które mają potencjalny wpływ na prawidłowy rozwój zdrowia psychicznego młodzieży to:

1. poczucie przynależności,
2. pozytywny klimat szkoły,
3. prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
4. wymaganie od uczniów samodzielności oraz udzielania sobie wzajemnej pomocy,
5. okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
6. zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Kluczowe znaczenie ma klimat szkoły, przede wszystkim relacje społeczne – między nauczycielami a uczniami, pracownikami szkoły a rodzicami, pomiędzy samymi uczniami, oraz wzajemne wsparcie.

W szkole prowadzona jest działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna oraz profilaktyczna (profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz w razie potrzeby wskazująca).

GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole, wspieranie wielokulturowości.
2. Budowanie wspierających relacji między nauczycielami, uczniami, rodzicami – wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
3. Rozwijanie wartościowych postaw oraz wrażliwości społecznej, moralnej, estetycznej oraz proekologicznej. Sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.
4. Kształtowanie umiejętności życiowych u uczniów, rozwijanie ważnych kompetencji psychospołecznych, w tym cyfrowych, sprzyjających osiągnięciu dojrzałości.
5. Odkrywanie własnych predyspozycji i umiejętności zawodowych.
6. Bezpieczne poruszanie się w cyberprzestrzeni.
7. Realizowanie edukacji prozdrowotnej i promocja zdrowia w szkole. Profilaktyka uzależnień.

8. Diagnoza potrzeb rozwojowych młodzieży oraz wspieranie rozwoju uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz z doświadczeniem migracyjnym we współpracy nauczycieli i specjalistów w szkole, a także we współpracy międzyszkolnej i z innymi podmiotami.
9. Wspieranie działań w ramach sportu szkolnego i aktywności fizycznej uczniów.
10. Podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców.

Cel ogólny	Cele szczegółowe	Sposób realizacji
1. Rozwój intelektualny ucznia	1. Budzenie ciekawości poznawczej oraz wyrównywanie szans edukacyjnych – kształtowanie umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji i zdobywania wiedzy – wzmacnianie kreatywności ucznia, zachęcanie do działań twórczych, kreatywnego rozwiązywania problemów – udział młodzieży w zajęciach i spotkaniach międzyszkolnych, konferencjach naukowych itp. – praca z uczniem zdolnym oraz wymagającym pomocy w edukacji – włączanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w aktywne życie klasy i szkoły – rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata – kształcenie umiejętnego i krytycznego poszukiwania informacji za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia biblioteczne – zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym – konsultacje z psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym – wykorzystywanie nowoczesnych programów edukacyjnych – edukacja multimedialna – udział w konkursach i olimpiadach – obejmowanie różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej – naukowe projekty szkolne

	– zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy – wsparcie ucznia w sytuacji zdalnego nauczania – <u>zachęcanie do poznawania i czerpania z kanonu edukacji klasycznej oraz dziedzictwa cywilizacyjnego Europy</u>	i pozaszkolne – współpraca z uczelniami wyższymi oraz innymi instytucjami
	2. Kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy – rozwijanie zdolności percepcji oraz koncentracji – zapoznavanie z metodami i technikami skutecznego uczenia się, samodzielnego docierania do informacji, ich selekcji, syntezy i wartościowania – uświadamianie roli systematycznej pracy – dostarczanie informacji pozwalających na samoocenę postępów w nauce	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – warsztaty i zajęcia na temat technik poznawczych i uczenia się – zajęcia pozalekcyjne – konsultacje psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego – wszechstronne wykorzystanie pomocy naukowych w pracowniach

		– wykorzystanie do diagnozy preferencji poznawczych uczniów testu na platformie Librus Indywidualni
	3. Pomoc w odkrywaniu własnych predyspozycji oraz planowaniu dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej: strategia uczenia się przez całe życie – aktywizowanie uczniów w czasie lekcji oraz poza nimi – stwarzanie sytuacji umożliwiających rozpoznawanie potencjału ucznia – organizowanie konkursów przedmiotowych, artystycznych, zawodów sportowych – prezentacja osiągnięć ucznia na forum szkoły – organizowanie imprez szkolnych o charakterze poznawczym – rozwijanie zainteresowania czytelnictwem – doradztwo edukacyjno-zawodowe – kształcenie umiejętności podejmowania ważnych decyzji dotyczących kształcenia, wyboru zawodu, miejsca pracy, podnoszenia kwalifikacji	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia ze szkolnym doradcą zawodowym – koła zainteresowań – zajęcia z psychologiem, pedagogiem – konkursy, olimpiady, zawody sportowe – projekty i programy szkolne oraz pozaszkolne – warsztaty edukacyjne – korzystanie z zasobów biblioteki – <u>współpraca z doradcą zawodowym Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pruszkowie,</u> – <u>spotkania z przedstawicielami różnych zawodów</u>

2. Rozwój emocjonalny ucznia	1. Kształtowanie wrażliwości uczuciowej – dostrzeganie indywidualnej wrażliwości ucznia – pomoc w samopoznaniu – kształtowanie umiejętności samooceny – rozwijanie umiejętności akceptacji siebie – przybliżanie zagadnień związanych z przyjaźnią, miłością, szacunkiem dla innych – zwracanie uwagi na rolę więzi rodzinnych i związków uczuciowych w rozwoju osobowości – pomoc w rozumieniu oraz werbalizacji i bezpiecznym okazywaniu przeżywanych uczuć i stanów psychicznych	– godzina do dyspozycji wychowawcy – lekcje przedmiotowe – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi – warsztaty psychoedukacyjne prowadzone przez specjalistów, z którymi szkoła współpracuje
	2. Kształtowanie umiejętności komunikowania się z ludźmi i przestrzegania norm kulturalnego zachowania – rozwijanie empatii – uczenie dostrzegania potrzeb drugiego człowieka – ćwiczenie umiejętności aktywnego słuchania – pielęgnowanie więzi międzyludzkich – ćwiczenie zachowań asertywnych – dbanie o kulturę języka ojczystego, wystrzeganie się wulgaryzmów – przekazywanie wiedzy o zasadach dobrego wychowania i obyczajów – kształtowanie poczucia odpowiedzialności za mienie szkolne i społeczne	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – wycieczki szkolne – warsztaty prowadzone przez specjalistów, z którymi szkoła współpracuje – inicjatywy Samorządu Uczniowskiego realizowane na terenie szkoły

	3. Rozwijanie umiejętności kontrolowania emocji – uczenie radzenia sobie z niepowodzeniami – ćwiczenie prawidłowych reakcji w sytuacjach konfliktowych – kształtowanie postaw asertywnych – uczenie wyznaczania celów z uwzględnieniem własnych możliwości – doskonalenie umiejętności opanowywania emocji w kontaktach interpersonalnych i społecznych	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – warsztaty psychoedukacyjne prowadzone przez specjalistów, z którymi szkoła współpracuje – współpraca ze specjalistycznymi placówkami
3. Rozwój moralny ucznia	1. Rozwijanie motywacji do osiągnięcia celów – kształtowanie umiejętności stawiania celów życiowych – uczenie konsekwencji w realizacji zadań – uczenie umiejętności stwarzania sobie sytuacji motywacyjnych i podejmowania odpowiedzialnych decyzji – rozwijanie umiejętności kontroli i oceny własnych osiągnięć – rozwijanie aktywności	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – koła zainteresowań – konkursy, olimpiady

	2. Kształtowanie myślenia wartościującego – poznawanie wartości: prawda, dobro, piękno, miłość – rozwijanie wrażliwości moralnej – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła – uzyskiwanie samowiedzy poprzez uświadamianie zagadnień egzystencjalnie i moralnie doniosłych – uczenie krytycyzmu wobec kontrowersyjnych postaw moralnych bohaterów sztuki masowej	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – koła zainteresowań – korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej
	3. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań – zdobywanie umiejętności refleksji nad własnym postępowaniem – uświadamianie znaczenia samokontroli i konieczności pracy nad sobą dla rozwoju osobowego – uczenie umiejętności wyciągania wniosków o własnym zachowaniu z reakcji, komentarzy i stosunku innych osób – troszczenie się o kulturę ubioru, słowa i zachowania w różnych sytuacjach	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – zajęcia pozalekcyjne – imprezy szkolne – wycieczki szkolne – warsztaty prowadzone przez specjalistów, z którymi szkoła współpracuje
	4. Odwaga cywilna – zachęcanie do zabierania głosu na forum publicznym	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy

	– kształtowanie umiejętności odmawiania, przeciwstawiania się presji grupy – reagowanie na przejawy agresji, nietolerancji, braku kultury, lekceważenia wartości	– praca w Samorządzie Uczniowskim oraz innych organizacjach młodzieżowych – działania charytatywne i społeczne, wolontariat – udział w projektach i imprezach szkolnych i pozaszkolnych – warsztaty prowadzone przez specjalistów, z którymi szkoła współpracuje
4. Rozwój społeczny ucznia	1. Funkcjonowanie w grupie – integrowanie zespołu klasowego <u>ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z doświadczeniem migracyjnym</u> – tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie – ustalenie jasnych i konsekwentnych zasad w zespole klasowym – kształtowanie umiejętności współdecydowania i współodpowiedzialności, współpracy w grupie – zapoznanie z zasadami negocjacji i kompromisu – kształtowanie umiejętności autoprezentacji – zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka – kształcenie umiejętności komunikowania się	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – <u>zajęcia z psychologiem i pedagogiem, pedagogiem specjalnym</u> – wycieczki i aktywności integracyjne – zespoły pomocy koleżeńskiej – uroczystości i imprezy szkolne – radiowęzeł – udział w projektach zespołowych

	2. Życie w społeczeństwie – kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych – budowanie świadomości ważności ról społecznych – uczenie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych – rozwijanie szacunku wobec wspólnot regionalnych, etnicznych i narodowych; wielokulturowość – kształcenie poczucia możliwości wpływania na rozwój najbliższej okolicy – rozwijanie postawy ekologicznej i chroniącej zasoby naturalne – podejmowanie działań w ramach wolontariatu	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – wycieczki szkolne – uroczystości szkolne i pozaszkolne – współpraca z fundacjami i organizacjami pozarządowymi – wolontariat – Samorząd Uczniowski – Instagram, Tik-Tok – udział w pracy innych organizacji młodzieżowych
	3. Rozwijanie samorządowej działalności ucznia – wybór samorządów klasowych i uczniowskiego – wyodrębnienie sekcji w samorządzie uczniowskim – aktywny udział uczniów w życiu szkoły – współodpowiedzialność	– wybory do samorządów klasowych – wybory do Samorządu Uczniowskiego (kampania) – praca w sekcjach Samorządu Uczniowskiego – Instagram, Tik-Tok – organizacja imprez szkolnych, akcji, konkursów – realizacja projektów – udział w pracy innych lokalnych organizacji młodzieżowych

	4. Uczestnictwo w kulturze – kształtowanie postawy otwartości, tolerancji, ciekawości dla innych kultur – zachowanie tożsamości kulturowej wobec globalizacji kultury – uświadamianie związków między rozwojem kulturowym a rozwojem umiejętności językowych – tworzenie i kultywowanie tradycji rodzinnych, szkolnych, lokalnych i narodowych – rozwijanie wrażliwości literackiej, muzycznej, filmowej, plastycznej itp. – rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie – <u>zachęcanie do poznawania i czerpania z kanonu edukacji klasycznej i dziedzictwa cywilizacyjnego Europy</u>	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – wycieczki szkolne – uroczystości szkolne i pozaszkolne – konkursy przedmiotowe i artystyczne – korzystanie z oferty instytucji kultury i twórców kultury – warsztaty i projekty artystyczne organizowane w szkole i przy współpracy specjalistów i instytucji kultury, z którymi szkoła współpracuje – korzystanie z zasobów biblioteki
	5. Kształtowanie postaw proekologicznych – wykształcenie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego – uświadomienie zagrożeń wynikających ze zniszczenia środowiska naturalnego – kształtowanie świadomości potrzeby odnowy środowiska – uwrażliwienie na piękno przyrody – motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – imprezy i akcje szkolne – projekty ekologiczne – zbiórka makulatury, baterii, itp. – zadania Samorządu Uczniowskiego

	6. Życie w rodzinie – uzmysłowienie wartości tkwiących w rodzinie – uświadomienie pełnienia różnych ról w rodzinie – kształcenie poczucia przynależności i odpowiedzialności – poznanie związku rodzina - ja - społeczeństwo	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – imprezy i projekty szkolne – współpraca z Radą Rodziców – zebrania z rodzicami i uczniami
5. Rozwój zdrowotny ucznia	1. Troska o zdrowie psychiczne i fizyczne ucznia – poznanie stanu zdrowotnego uczniów i otaczanie opieką uczniów tego potrzebujących – oświata zdrowotna – kształtowanie odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych ludzi – rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, wzmacnianie czynników chroniących, osłabianie czynników ryzyka – zapobieganie agresji i przemocy w szkole, w tym cyberprzemocy – kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni – uświadomienie istoty nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci – korzystanie z programów profilaktycznych, wykorzystujących metody negocjacji i mediacji – kształcenie umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia i konsultacje z psychologiem i pedagogiem, pedagogiem specjalnym – warsztaty, prelekcje dla uczniów i rodziców – opieka pielęgniarki szkolnej – współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi placówkami specjalistycznymi – korzystanie z oferty edukacyjnej instytucji oraz specjalistów w danej dziedzinie: warsztaty, prelekcje, projekty – korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej

	– przekazywanie informacji zgodnych z najnowszą wiedzą naukową dotyczących zaburzeń zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem depresji wśród młodzieży	– informowanie uczniów o możliwości uzyskania wsparcia specjalistów w szkole
	2. Promowanie wśród młodzieży zdrowego stylu życia – podejmowanie działań zwiększających aktywność fizyczną uczniów: udział w lekcjach WF, SKS, zajęciach rekreacyjnych i turystycznych – promowanie zasad zdrowego odżywiania się – zachęcanie do świadomego kupowania produktów żywnościowych, czytanie etykiet i składu – zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu – przestrzeganie zasad higieny pracy i odpoczynku – edukacja dla bezpieczeństwa – udzielanie pierwszej pomocy	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia pozalekcyjne – klasy mistrzostwa sportowego – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – imprezy szkolne – zawody sportowe – warsztaty, prelekcje – opieka pielęgniarki szkolnej

		– współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi placówkami, instytucjami i specjalistami
	3. Profilaktyka uzależnień – propagowanie modelu życia bez używek i środków farmakologicznych – uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zagrożenia związane z używaniem nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych, tzw. dopalaczy – rozsądne korzystanie z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych – kształtowanie postawy asertywnej – wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i w swoje możliwości – udzielanie uczniom wsparcia w sytuacjach trudnych – informowanie o dostępnych formach pomocy – wspomaganie rodziców w procesie wychowawczym	– lekcje przedmiotowe – godzina do dyspozycji wychowawcy – zajęcia pozalekcyjne – zajęcia i konsultacje z psychologiem, pedagogiem, <u>pedagogiem specjalnym</u> – imprezy szkolne – warsztaty, prelekcje dla uczniów, nauczycieli, rodziców – programy profilaktyczne – konkursy – tablice edukacyjne – opieka pielęgniarki szkolnej – współpraca z PPP oraz innymi placówkami oraz instytucjami i specjalistami

		– spotkania ze specjalistami i warsztaty dla rodziców – bieżąca pomoc wychowawcy, psychologa, pedagoga
--	--	---

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny uchwalony w porozumieniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Nadarzynie: uchwała Rady Pedagogicznej nr 7.2023/2024 z 13. września 2023r. i uchwała Rady Rodziców nr 1.2023/2024 z 26. września 2023r.